

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงถวัลย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕ - ๕๐/๒๕๕๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งคำร้องของจำเลย (นางทัศนีย์ ศิริชัย และนายคณธนะ ศิริชัย) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ ว่าพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งคำร้องของจำเลยในคดีแพ่ง รวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

คำร้องที่หนึ่ง บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด ได้ฟ้อง นางทัศนีย์ ศิริชัย เป็นจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๕๖/๒๕๕๕ ต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขอให้โอนสิทธิเรียกร้อง ผิดสัญญากู้เงิน ความว่า จำเลยได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๕๑๒,๕๓๘.๘๒ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และตกลงผ่อนชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเป็นรายเดือน โดยจะชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๒ เดือน หลังจากจำเลย กู้เงินไปจากธนาคารแล้ว จำเลยได้ผ่อนชำระต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเพียงบางส่วน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓ โจทก์ได้รับโอนสินทรัพย์อันเป็นสิทธิเรียกร้องจากธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) ตามพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้งสิทธิเรียกร้อง ที่มีต่อจำเลยในคดีนี้ หลังจากนั้นโจทก์ได้ติดตามทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ แต่จำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงต้องฟ้อง ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ย

จำเลยยื่นคำให้การ ศาลมีคำสั่งไม่รับคำให้การ และมีคำสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

ต่อมาจำเลยยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้แย้งว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ มีผลทำให้สินทรัพย์คือคุณภาพ หรือสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นทั้งหมด ต้องโอนเข้าบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ตามพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย

พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ ส่วนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ได้ถือหุ้น เภ็นร้อยละห้าสิบจะโอนเข้า บสท.ได้ ต้องมีคุณสมบัติตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ มีผลทำให้ลูกหนี้เสียสิทธิเข้า บสท. และเป็นการเลือกปฏิบัติ ทำให้พระราชกำหนด บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และได้แย้งว่า ภายหลังก่อนขึ้นแล้ว มีพฤติการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัย ทำให้จำเลยกลายเป็นพันวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ และจำเลยได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ตกเป็นผู้ผิดนัดและให้พักหนี้ชั่วคราว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชำระหนี้ในคดีนี้ จึงเป็นการฟ้อง การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ จึงเป็นการใช้สิทธิที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และขอให้ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

คำร้องที่สอง บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาလာก จำกัด ได้ฟ้อง นายคลณะ ศิริชัย เป็นจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๔๗/๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขอให้โอนสิทธิเรียกร้อง ผิดสัญญา กู้เงินความว่า จำเลยได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ จำนวน ๘๒๐,๘๘๗.๘๕ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และตกลงผ่อนชำระ ต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเป็นรายเดือน โดยจะชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๒ เดือน หลังจาก จำเลยกู้เงินไปจากธนาคารแล้วจำเลยได้ผ่อนชำระต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเพียงบางส่วน ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ โจทก์ได้รับโอนสินทรัพย์อันเป็นสิทธิเรียกร้องจากธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ รวมทั้งสิทธิเรียกร้อง ที่มีต่อจำเลยในคดีนี้ หลังจากนั้นโจทก์ได้ติดตามทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ แต่จำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงต้องฟ้อง ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ย

จำเลยยื่นคำให้การ ศาลมีคำสั่งไม่รับคำให้การและมีคำสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

ต่อมาจำเลยยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ โดยมีข้อความทำนองเดียวกับคำโต้แย้งของนางทัศนีย์ ศิริชัย จำเลยตามคำร้องที่ ๑

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำร้องทั้งสองคำร้องเรื่องนี้ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาและวินิจฉัยไปพร้อมกัน

ปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามคำร้องทั้งสอง ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และเป็นกรณีที่ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

กรณีที่พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ผู้ร้องโต้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ นั้น

พิจารณาคำร้องของผู้ร้องแล้ว เห็นว่า ตามคำร้องได้ระบุมাত্রาของรัฐธรรมนูญ แต่เหตุผลที่ยกขึ้นสนับสนุนว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มีเพียงแต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ เท่านั้น ดังนั้นประเด็นที่ได้โต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๒) และ (๔)

กรณีที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ นั้น

พิจารณาคำร้องของผู้ร้องแล้ว เห็นว่า ตามคำร้องได้ระบุมাত্রาของรัฐธรรมนูญ แต่เหตุผลที่ยกขึ้นสนับสนุนว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มีเพียงแต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ เท่านั้น ดังนั้น ประเด็นที่ได้โต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ และมาตรา ๓ จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๒) และ (๔)

คดีจึงมีประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย ๒ ประเด็น ดังนี้
ประเด็นที่หนึ่ง พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และ
มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕
และมาตรา ๒๓๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๘
มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิจารณาแล้ว

ประเด็นที่ ๑ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีกองทุนฟื้นฟูหน่วยงาน
ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจแห่งใดแห่งหนึ่งหรือรวมกันเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุนจดทะเบียน
ที่ชำระแล้ว โอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งหมดให้แก่
บสท. ภายในเวลาที่ บสท. กำหนด

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนมาตามวรรคหนึ่ง ได้แก่สินทรัพย์ดังต่อไปนี้

- (๑) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ
- (๒) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ
- (๓) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย
- (๔) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) และ (๒) คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
จะกำหนดให้โอนมาแต่เฉพาะสินทรัพย์ที่มีเจ้าหนี้เกินหนึ่งรายก็ได้ แต่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหาร
สินทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้หรือผู้รับโอนหนี้จากสถาบันการเงิน แล้วแต่กรณี ต้องรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับ
สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เหลือให้ บสท. ทราบตามเวลาที่ บสท. กำหนด และ บสท. จะสั่งให้สถาบันการเงิน
หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวโอนสินทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือบางรายให้แก่ บสท. เมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรจะกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์
ตามวรรคหนึ่งโอนสินทรัพย์ตาม (๓) และ (๔) เฉพาะบางส่วน และโอนสินทรัพย์จัดชั้นดังกล่าวถึงเป็นพิเศษ
เฉพาะรายให้แก่ บสท. ก็ได้

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) ที่โอนมา หากเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูญที่ตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้ถือว่าไม่มีมูลค่า และให้ บสท. ตรวจสอบการดำเนินการของ สถาบันการเงินที่โอนสินทรัพย์เช่นว่านั้นว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของ สถาบันการเงินนั้นหรือของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ เพื่อรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินคดีต่อผู้รับผิดชอบต่อไป

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงสินทรัพย์ที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาล โดยศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาคืบ โดยให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เว้นแต่ บสท. จะยื่น คำร้องขอเป็นอย่างอื่น แต่ไม่รวมถึงสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ถูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวหรือ เต็มขาดหรือให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายสั่งฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ แผนฟื้นฟูกิจการนั้น ถ้าลูกหนี้และผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการร่วมกันร้องขอโดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะสั่ง ให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความก็ได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอเสีย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

คดีที่ศาลสั่งจำหน่ายออกจากสารบบความตามวรรคหก ถ้าอายุความฟ้องร้องยังเหลืออยู่ไม่ถึงห้าปี นับแต่วันจำหน่ายคดี ให้ขยายอายุความออกไปเป็นห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งจำหน่ายคดี”

มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า “บสท. จะรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์อื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ก็ได้ แต่ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่มีอยู่ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ เฉพาะที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้

(๒) เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหาร สินทรัพย์ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคคลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้าประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๓) มูลค่าของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามบัญชีของทุกสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมกันสำหรับลูกหนี้แต่ละรายเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป และ

(๔) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้นยังมิได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และมีได้เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่ง ให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายแล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ ใช้บังคับ

ในการรับโอนสิทธิด้วยคุณภาพตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้รับโอนเฉพาะสิทธิด้วยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือสิทธิด้วยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) และ (๔) ซึ่งเปลี่ยนไปเป็นสิทธิด้วยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) ในวันหรือก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ได้”

ปรากฏว่า คดีนี้ในชั้นพิจารณาของศาลยุติธรรม (ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์) จำเลยทั้งสองคดีขาดนัดยื่นคำให้การ แต่ตามเอกสารที่ศาลยุติธรรมส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญไม่ปรากฏชัดเจนว่า ได้มีการดำเนินการกระบวนการพิจารณาต่อไปอย่างไร คงปรากฏแต่ในรายงานกระบวนการพิจารณา ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในสำนวนของนางทัศนีย์ ศิริชัย จำเลย ว่า วันดังกล่าวเป็นวันนัดสืบพยานโจทก์ มีทนายโจทก์ จำเลยและทนายจำเลยมาศาล และปรากฏในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า มีการเจรจาระหว่างโจทก์จำเลย เพื่อทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน และจำเลยแถลงขอให้ศาลส่งคำร้องของจำเลยไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ศาลอนุญาตตามคำแถลงของจำเลย และยกเลิกนัดสืบพยานจำเลย

ตามรายงานกระบวนการพิจารณาข้างต้น แสดงว่าศาลไม่ได้สั่งว่า จำเลยขาดนัดพิจารณา คงมีการสืบพยานโจทก์ พยานจำเลยต่อไป แต่เมื่อจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ประเด็นแห่งคดีตามข้อต่อสู้ของจำเลย และประเด็นข้อพิจารณาจึงไม่มี คงมีแต่ประเด็นแห่งคดีตามคำฟ้องของโจทก์เท่านั้น

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองคดีชำระหนี้ โดยอ้างว่าโจทก์ได้รับโอนหนี้ของจำเลยทั้งสองจากธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) รวมทั้งหลักประกันแห่งหนี้ จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นลูกหนี้ของธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้ ผิดนัดไม่ชำระหนี้เงินต้น พร้อมดอกเบี้ยแก่ธนาคารเจ้าหนี้หลังจากโจทก์รับโอนสิทธิเรียกร้องของจำเลยดังกล่าวจากธนาคารเจ้าหนี้แล้ว โจทก์ได้ทวงถามให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้หลายครั้งหลายหน จำเลยเพิกเฉยไม่ชำระ โจทก์ฟ้องบังคับจำเลยทั้งสองให้ชำระหนี้ต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประเด็นแห่งคดีตามคำฟ้องของโจทก์ จึงมีว่า จำเลยทั้งสองยังค้างชำระหนี้เงินต้น พร้อมดอกเบี้ยต่อธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) หรือไม่ จำนวนเท่าใด กฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ตามประเด็นแห่งคดีตามคำฟ้องของโจทก์ คือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยนิติกรรมสัญญา กับการผิดนัด และการชำระดอกเบี้ย จำเลยทั้งสองมีหน้าที่ต้องชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์หรือไม่

ตามคำร้องทั้งสองของจำเลยที่อ้างว่า มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ของพระราชกำหนด
บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ว่าขัดรัฐธรรมนูญนั้น

พิจารณาแล้ว มาตรา ๓๐ ของพระราชกำหนดดังกล่าว เป็นกฎหมายที่กำหนดลักษณะของ
หนี้ดี้อยู่คุณภาพที่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย รับโอนมาบริหารจัดการได้ ตลอดจนระบุวิธีการโอน
และการรับโอนหนี้ดี้อยู่คุณภาพบางประเภท ส่วนมาตรา ๓๑ ได้กำหนดหนี้ที่มีลักษณะยกเว้นของ
หนี้ดี้อยู่คุณภาพตามมาตรา ๓๐ ที่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย จะรับโอนมาบริหารจัดการได้

มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ จึงเป็นเรื่องของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย กับโจทก์ผู้โอนและผู้
รับโอนไม่เกี่ยวข้องกับจำเลย เมื่อพิจารณาประกอบกับประเด็นแห่งคดีตามคำฟ้องของโจทก์แล้ว มาตรา ๓๐
จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐ
ผู้โอน กับบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย หรือ บสท. ผู้รับโอน มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือ
แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่าที่จำเป็นภายในขอบเขต
ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ให้กระทำได้ และเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่สถาบันการเงินและ
บริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล
เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๐ อีกทั้งเป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่จำกัดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ แต่อย่างใด

สำหรับพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ เป็นบทยกเว้น
ลักษณะสินทรัพย์ดี้อยู่คุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์อื่นนอกจากที่กำหนดไว้
ในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่จะโอนให้แก่ บสท.
ซึ่งเป็นการให้โอกาสสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของเอกชนสามารถโอนสินทรัพย์
ดี้อยู่คุณภาพให้แก่ บสท. ได้ โดยความสมัครใจแต่ต้องอยู่ในเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑ (๑)
(๒) (๓) และ (๔) เนื่องจาก บสท. มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ดี้อยู่คุณภาพ
ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐเป็นหลัก ไม่ได้มุ่งที่จะแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ดี้อยู่คุณภาพ
ที่เป็นของเอกชน สำหรับเหตุผลที่ต้องกำหนดเงื่อนไขไว้เช่นนั้น เนื่องจากการที่จะโอนสินทรัพย์ดี้อยู่คุณภาพ
ซึ่งเป็นสินทรัพย์ของเอกชนมาเป็นของรัฐนั้น เป็นการกระทบถึงสิทธิในทรัพย์สินของเอกชน สมควรที่จะต้อง
ให้เอกชนให้ความยินยอมหรือตกลงด้วย รัฐไม่สามารถกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์
ของเอกชนโอนสินทรัพย์ให้แก่ บสท. ทุกรายได้ แต่หากเอกชนรายใดสมัครใจโอนสินทรัพย์ให้แก่ บสท.

ก็สามารถทำได้ภายในเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ซึ่งไม่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนรวมทั้งลูกหนี้ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนที่ไม่สามารถโอนเข้า บสท. ได้ จึงไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีข้อความที่จำกัดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ แต่อย่างใด

สำหรับประเด็นที่ว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ส่วนประเด็นที่สอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ เป็นบทบัญญัติที่อยู่ในหมวดว่าด้วยการบังคับคดี เป็นบทกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับคดีหลังจากศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว และจะต้องบังคับตามคำพิพากษาที่จำเลยหรือลูกหนี้เป็นผู้แพ้คดี และไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษากรณีตามคำร้องคดีของโจทก์และผู้ร้องยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นยังไม่มีคำพิพากษาให้โจทก์หรือผู้ร้องเป็นฝ่ายชนะหรือแพ้คดี จึงยังไม่มีกรณีที่จะต้องมีการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเกิดขึ้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ จึงไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

จึงเหลือประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเพียงว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๕๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ บัญญัติว่า ... (๒) “คดี” หมายความว่า กระบวนพิจารณานับตั้งแต่เสนอคำฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้รับรอง คู่ครอง บังคับตามหรือเพื่อการใช้ซึ่งสิทธิหรือหน้าที่ (๓) “คำฟ้อง” หมายความว่า กระบวนพิจารณาใดๆ ที่โจทก์ได้เสนอขอหาต่อศาลด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือ ต่อศาลชั้นต้น หรือชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา ไม่ว่าจะได้เสนอในขณะที่เริ่มคดีหรือเสนอในภายหลังที่เริ่มคดีแล้ว และ (๔) “กระบวนพิจารณา” หมายความว่า การกระทำใดๆ

ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้อันเกี่ยวข้องกับคดีซึ่งได้กระทำไปโดยคู่ความในคดีนั้นหรือโดยศาลหรือตามคำสั่งของศาล... บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) ดังกล่าวเป็นการนิยามศัพท์ความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในกฎหมายซึ่งไม่มีลักษณะที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นเรื่องการโต้แย้งสิทธิของบุคคล ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิมีอำนาจที่จะใช้สิทธิทางศาล เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ตามกฎหมายแพ่ง เพื่อให้ศาลเป็นผู้พิจารณาพิพากษาหรือชี้ขาดข้อพิพาท จึงไม่มีข้อความที่เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ ไม่มีลักษณะที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ไม่มีข้อความที่จำกัดมิให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ เพื่อใช้สิทธิทางศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ และเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับบุคคลโดยทั่วไป มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ อีกทั้งเป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่จำกัดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับประเด็นที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมาก จำนวน ๑๓ คน รวมทั้งผู้ทำคำวินิจฉัย จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) และมาตรา ๕๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

นายปรีชา เถลิมาณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ